

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра менеджменту та адміністрування
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан ФБТЕ Олена ВАСИЛЬЄВА
«29» берня 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 20 Основи менеджменту

_____ (шифр та відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма Маркетинг
_____ (назва освітньої програми)

спеціальність 075 «Маркетинг»
_____ (код і найменування спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
_____ (код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти бакалавр
_____ (назва ступеня вищої освіти)

2024 рік

програма з дисципліни «Основи менеджменту»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)

освітня програма Маркетинг
(назва освітньої програми)

Розробники: Соріна О.О., доцент кафедри менеджменту та адміністрування, к.е.н.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та учені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри

Тетяна ПУЛІНА
(ім'я прізвище)

на якій виконується освітній компонент

27.08. 2024 р.

Гарант освітньої програми

Юлія СОКОЛОВА
(ім'я прізвище)

27.08. 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету бізнес-технологій та економіки
(найменування факультету)

Протокол від «29» серпня 2024 року № 2

Голова науково-методичної комісії

Олена ВАСИЛЬЄВА
(ім'я прізвище)

29.08. 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	4	
Модулів	2	-
Змістових модулів	1	1
Семестр	5	5
Загальна кількість годин	120	
з них аудиторних:	44	8
<i>лекції</i>	30	6
<i>практичні</i>	14	2
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	76	112
Занять на тиждень, годин	3	8
Індивідуальні завдання	-	
Форма контролю	екзамен	
Курсова робота (проект) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Основи менеджменту» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями в контексті сталого розвитку; набуття умінь

аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень, тощо.

3.Завдання вивчення дисципліни

- ознайомитись з основними поняттями і категоріями менеджменту;
- розглянути історію розвитку менеджменту та його перетворення на систематизовану наукову дисципліну;
- ознайомитись з функціями та методами менеджменту;
- дослідити склад елементів зовнішнього та внутрішнього середовища організації, здобути навички його комплексного аналізу;
- зрозуміти технологію розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень та опанувати навичками практичного використання методів прийняття рішень;
- ознайомитись з основними принципами соціальної відповідальності та управлінської етики;
- розглянути основи побудови ефективного комунікаційного процесу в організації;
- розглянути основи оперативного, тактичного та стратегічного планування діяльності організації та опанувати навичками розробки стратегії її розвитку;
- ознайомитись з основами організаційного проєктування та характеристиками найбільш поширених організаційних структур;
- ознайомитись з основами мотивування персоналу організації;
- розглянути сутність та інструменти контролю в організації;
- розглянути основні характеристики керівництва та лідерства, влади та впливу в організації;
- ознайомитись зі шляхами подолання опору змінам та забезпечення ефективного менеджменту організації.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізитом дисципліни «Основи менеджменту» є дисципліна «Основи бізнесу»; постреквізитом дисципліни виступає виробнича (загальноекономічна) практика (згідно структурно-логічній схемі).

Навчальний курс «Основи менеджменту» викладається на третьому курсі підготовки бакалаврів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові

цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності.

СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

СК16. Здатність реалізовувати маркетингову діяльність підприємства в контексті цілей сталого розвитку.

Очікувані програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РНЗ. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.	- знання базових понять і категорій менеджменту, а також основних економічних, організаційно-розпорядчих та соціально-психологічних методів менеджменту; вміння обирати найбільш доцільні з них в залежності від ситуації; - знання основ планування, організації, здійснення мотивування та контролювання в організації та вміння використовувати

	відповідний функціональний інструментарій для вирішення практичних завдань управління; - знання основ оперативного, тактичного та стратегічного планування; - вміння формулювати місію і визначати цілі організації та її окремих підрозділів; - вміння виконувати комплексний аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища організації; - вміння виконувати SWOT-аналіз діяльності організації, спираючись на інформацію з відкритих джерел; - вміння розробляти стратегію розвитку; - вміння здійснювати моніторинг та корегування місії, цілей та стратегії організації;
PH10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефхівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта	- розуміння технології розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень; - вміння використовувати методи «дерева рішень» та «платіжної матриці» для вибору оптимальної альтернативи управлінського рішення; - знання складових елементів та етапів процесу комунікації; - знання основних бар'єрів міжособистісних комунікацій та способів їх подолання; - вміння обирати найбільш доцільні у певних умовах канали, прийоми та методи комунікації;
PH13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	- знання основних принципів соціальної відповідальності як чинника сталого розвитку організації; - вміння знаходити шляхи вирішення конфліктів та подолання опору організаційним змінам.
PH21. Орієнтуватися на досягнення цілей сталого розвитку при здійсненні маркетингової діяльності.	- знання основних положень концепції сталого розвитку; - вміння враховувати вимоги та визначати індикатори сталого розвитку при розробці стратегії організації.

ПРН	ЗК	СК
3	7, 13	4, 9, 10
10	8, 9	3, 13, 14
13	5, 13	8, 14
21	1, 2, 15	16

6.Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Еволюція поглядів на сутність менеджменту. Співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Зміст та відмінності категорій «менеджер», «бізнесмен», «підприємець».

Організація, як об'єкт управління. Поняття організації. Організація як відкрита система. Ознаки та загальні риси організацій як об'єктів управління.

Концепція сталого розвитку в діяльності сучасних організацій.

Діяльність менеджера та його завдання. Ознаки діяльності менеджера. Рівні менеджменту. Ролі менеджера в організації. Якості ефективних менеджерів.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Історичні передумови розвитку менеджменту.

Класичні школи менеджменту: зміст роботи, представники та їх основні досягнення.

Сучасні концепції і підходи до менеджменту.

Історія розвитку управлінської думки в світі та в Україні

Тема 3. Система функцій та методів менеджменту

Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту.

Загальна характеристика та класифікація функцій менеджменту.

Взаємозв'язок між методами менеджменту і функціями менеджменту.

Тема 4. Внутрішнє середовище організації

Зміст поняття «середовище організації». Основні елементи внутрішнього середовища організації: цілі, завдання, технології, люди, структура.

Зміст категорій «цілі» та «завдання». Вимоги до цілей. Класифікація цілей.

Поняття технології. Класифікація технологій за Дж. Томпсоном та Д. Вудворд. Функціональні сфери діяльності організації.

Тема 5. Зовнішнє середовище організації

Зміст категорії «зовнішнє середовище». Характеристики зовнішнього середовища.

Зовнішнє середовище прямого і непрямого впливу (макро- та мікрооточення організації). Реакції організації на зміни зовнішнього середовища.

Методи аналізу зовнішнього середовища. Профіль середовища. PEST-аналіз.

Тема 6. Технологія розробки та прийняття управлінського рішення

Розширений та вузький зміст категорії «прийняття рішень». Місце

прийняття рішень у процесі управління. Технологія прийняття рішень. Вимоги до технології прийняття рішень. Інтуїтивна, заснована на судженні та раціональна технології прийняття рішень.

Процес прийняття рішень. Стадії прийняття управлінського рішення. Етапи прийняття рішення.

Умови прийняття рішень. Вимоги до управлінського рішення. Правила прийняття рішень. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішення. Індивідуальне та групове прийняття рішень.

Методи і моделі розробки і обґрунтування рішень. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень: кількісні та якісні методи. Прийняття рішень в умовах визначеності, невизначеності та ризику. Характеристика методу «платіжної матриці». Побудова «дерева рішень» та вибір оптимального варіанту рішення.

Тема 7. Комунікації в системі управління організації

Зміст категорії «комунікація». Процес комунікацій й ефективність управління. Модель процесу комунікації, його елементи. Поняття та види каналів комунікації, їх основні характеристики.

Міжособистісні комунікації, їх види. Бар'єри на шляху міжособистісних комунікацій та способи їх подолання. Прийоми і методи ефективної міжособистісної комунікації. Правила ефективного слухання.

Організаційні комунікації. Формальні і неформальні канали комунікацій в організації: сутність та типи.

Методи комунікації у турбулентних умовах.

Модуль 2

Тема 8. Соціальна відповідальність та управлінська етика

Поняття та основні принципи управлінської етики. Способи підвищення етичності поведінки керівників і рядових працівників

Поняття і світовий досвід соціальної відповідальності, види її проявів. Доводи "за" і "проти" соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.

Проблеми етики і соціальної відповідальності у вітчизняних організаціях.

Тема 9. Планування діяльності об'єкта управління

Поняття і сутність планування в системі управління. Зміст категорії «планування». Місце планування серед функцій управління.

Основні елементи системи планування. Основні стадії та етапи планування.

Типи планів в організації. Стратегічні та оперативні плани. Короткотермінові та довготермінові плани.

Сутність стратегії розвитку організації. Види стратегій розвитку. SWOT-аналіз. Обґрунтування вибору стратегії розвитку організації.

Концепція сталого розвитку як основа економічного зростання підприємства. Планування показників сталого розвитку.

Тема 10 Проектування організації

Організаційне проектування: сутність, цілі та принципи. Фактори проектування організації: технологія робіт, стратегічний вибір, поведінка працівника, зовнішнє середовище.

Елементи проектування організації: поділ праці і спеціалізація; департаментизація і кооперація; зв'язки в організації і координація; масштаб керуваності і контролю; ієрархія в організації та її ланки; розподіл прав і відповідальності; централізація і децентралізація; диференціація та інтеграція.

Коригування організаційних структур. Причини коригування організаційних структур: незадовільне функціонування підприємства, перевантаження вищого керівництва, відсутність орієнтації на перспективу, розбіжності з організаційних питань, зростання масштабу діяльності, об'єднання господарюючих суб'єктів, зміна технології управління, зовнішня економічна обстановка.

Тема 11 Типи організацій

Типи організацій за взаємодією з зовнішнім середовищем: механістичний та органічний підходи.

Типи організацій за взаємодією підрозділів: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна (секційна), матрична (проект-менеджмент)

Типи організацій за взаємодією з людиною: основні характеристики корпоративної та індивідуалістської організації. Нові типи організацій.

Тема 12 Мотивація як функція менеджменту

Зміст категорій «мотивація», «стимулювання» та «мотиваційний процес».

Теорії мотивації : первинні теорії мотивації, змістовні теорії мотивації, процесуальні теорії мотивації, нові мотиваційні теорії.

Особливості, помилки та принципи мотивування персоналу сучасних організацій.

Тема 13 Контроль як функція менеджменту

Сутність і сенс контролю. Види контролю в організації. Процес контролю: основні етапи. Основні інструменти контролю. Характеристики ефективного контролю. Організація контролю якості в організації.

Тема 14 Влада та лідерство

Поняття влади. Типи влади.

Поняття лідерства. Функції лідерства.

Стилі керівництва. Прийоми і методи ефективного керівництва.

Формальні та неформальні групи: основні відмінності.

Ролі антикризового лідера. Кваліфікаційні вимоги до менеджера. Вимоги до зайняття керівної посади в Україні.

7.Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	Денна форма					усього	Заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
МОДУЛЬ 1												
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	8	2	1			5	8,5	0,5	-			8
Тема 2. Історія розвитку менеджменту	8	2	1			5	8,5	0,5	-			8
Тема 3. Система функцій та методів менеджменту	8	2	1			5	8	-	-			8
Тема 4. Внутрішнє середовище організації	9	2	1			6	8,5	0,5	-			8
Тема 5. Зовнішнє середовище організації	9	2	1			6	8,5	0,5	-			8
Тема 6. Технологія розробки та прийняття управлінського рішення	12	4	2			6	11	2	1			8
Тема 7. Комунікації в системі управління організації	8	2	1			5	8	-	-			8
Усього годин	62	16	8			38	61	4	1			56
МОДУЛЬ 2												
Тема 8. Соціальна відповідальність та управлінська етика	7	2	-			5	8	-	-			8
Тема 9. Планування діяльності об'єкта управління	11	2	2			7	11	2	1			8
Тема 10. Проектування організації	7	2	-			5	8	-	-			8
Тема 11. Типи організацій	9	2	1			6	8	-	-			8
Тема 12. Мотивація як функція менеджменту	8	2	1			5	8	-	-			8
Тема 13. Контроль як функція менеджменту	8	2	1			5	8	-	-			8
Тема 14. Влада та лідерство	8	2	1			5	8	-	-			8
Усього годин	58	14	6			38	59	2	1			56
Разом	120	30	14			76	120	6	2			112

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Обговорення теоретичних питань; аналіз кейсів; виконання практичних завдань
2	Тема 2. Історія розвитку менеджменту	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Обговорення теоретичних питань; виконання практичних завдань; презентація рефератів
3	Тема 3. Система функцій та методів менеджменту	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних завдань; ділова гра
4	Тема 4. Внутрішнє середовище організації	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Обговорення теоретичних питань; проведення аналізу складових внутрішнього середовища (на прикладі конкретної організації) та побудова профілю внутрішнього середовища
5	Тема 5. Зовнішнє середовище організації	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Обговорення теоретичних питань; проведення аналізу складових зовнішнього середовища (на прикладі конкретної організації), проведення PEST-аналізу, побудова профілю зовнішнього середовища
6	Тема 6. Технологія розробки та прийняття управлінського рішення	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; рішення задач (опрацювання методів дерева рішень та платіжної матриці)
7	Тема 7. Комунікації в системі управління організації	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних завдань
8	Тема 8. Соціальна відповідальність та управлінська етика	<i>Лекція</i>	Питання за планом
9	Тема 9. Планування діяльності об'єкта управління	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; проведення SWOT-аналізу та обґрунтування стратегії розвитку (на прикладі конкретної організації).
10	Тема 10. Просктування організації	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних вправ
11	Тема 11. Типи організацій	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних вправ
12	Тема 12. Мотивація як функція менеджменту	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних вправ
13	Тема 13. Контроль як функція менеджменту	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних вправ
14	Тема 14. Влада та лідерство	<i>Лекція</i>	Питання за планом
		<i>Практичне заняття</i>	Аналіз кейсів; обговорення теоретичних питань; виконання практичних вправ, презентація рефератів

9.Форми та методи контролю

Методами контролю є: усний контроль (усне опитування), письмовий, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» включає в себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» є:

- виконання завдань під час практичних занять;
- виконання завдань, винесених на самостійне опрацювання;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, презентацій, участь у конкурсах наукових студентських робіт.

Поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» здійснюється за наступними напрямками:

- участь в експрес-опитуванні (експрес-тестуванні);
- участь у навчальній дискусії;
- доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (реферат);
- усне опитування;
- тестування;
- рішення задач;
- виконання практичних завдань;
- обговорення ситуаційних завдань (аналіз кейсів);
- участь у діловій грі, тощо.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів модульного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»:

<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>

Частиною поточного контролю, є модульний, тематичний, календарний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді

модульної контрольної роботи двічі у семестр.

Модульний, тематичний, календарний контроль знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання не проводиться.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання (задачу).

Контрольні питання, що виносяться на екзамен, здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Формування підсумкової оцінки з дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота				Додаткова оцінка / індивідуальне завдання (ДО)	Підсумкова оцінка ((M1+M2) / 2) + Додаткова оцінка (ДО)	Екзамен
МОДУЛЬ 1 (M1)		МОДУЛЬ 2 (M2)				
Поточний контроль за темами T1-T7	модульний контроль 1	Поточний контроль за темами T8-T14	модульний контроль 2			
40 балів	40 балів	40 балів	40 балів	20 балів	100 балів	100 балів
Разом 80 балів		Разом 80 балів				

Протягом семестру здобувач вищої освіти проходить два модульних контролю, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. За результатами виконання поточної роботи та модульних контролів здобувач має право отримати екзаменаційну оцінку по дисципліні.

Види робіт, за які нараховуються бали, наведено у таблиці:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (протягом кожного з модулів)	- участь в експрес-опитуванні (експрес-тестуванні); - участь у навчальній дискусії; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (реферат); - усне опитування; - тестування; - рішення задач; - виконання практичних завдань; - обговорення ситуаційних завдань; - участь у діловій грі.	Максимум 40 балів за модуль
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	модульний контроль 1	Максимальна оцінка – 40 балів
	модульний контроль 2	Максимальна оцінка – 40 балів
Додаткова оцінка (індивідуальне завдання)	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, презентацій, участь у конкурсах наукових студентських робіт, неформальна / інформальна освіта	Максимальна оцінка – 20 балів
Разом за роботу протягом семестру – 100 балів		
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ екзамен	Теоретичні питання, практичне завдання (задача)	Максимальна оцінка – 100 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60-100	складено	зараховано
1-59	не складено	не зараховано

11. Політика курсу

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

В разі, якщо здобувач вищої освіти проходить додаткове навчання (неформальна та/або інформальна освіта) на освітніх платформах (наприклад, Prometheus), в інформаційних центрах, вивчає дисципліни в інших закладах

освіти в межах академічної мобільності, бере участь у кейс-чемпіонатах (наприклад, Marketing Hackathon від компанії Genesis), науковій роботі кафедри, то результати додаткового навчання та активності можуть бути зарахованими або як певна частина годин дисципліни, що відводиться на самостійну роботу, або врахована під час рубіжного контролю та екзамену.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

12. Методичне забезпечення

1 Методичні вказівки до проведення практичних та семінарських занять з дисципліни «Основи менеджменту» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма «Маркетинг» ОС «Бакалавр» / Укл. Соріна О.О. Запоріжжя : НУЗП, 2024. 35 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

2 Конспект лекцій дисципліни у вигляді презентацій (PPT MS Office) за темами програми навчальної дисципліни знаходиться в системі дистанційного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

13. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

Основна

1 Баєва, О.В., Новальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент: навч. посіб. / за ред. О.В. Баєвої, Н.І. Новальської. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал»», 2017. 326 с. Бібліогр.: с. 311-325.

2 Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.

3 Гуторова О.О. Менеджмент організації : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 267 с.

4 Краус К.М., Краус Н.М., Радзіховська Ю.М. Менеджмент і маркетинг: посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.

5 Марченко О.М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

6 Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

7 Менеджмент: Навчальний посібник / Шкільняк М.М. та ін. Тернопіль : Крок, 2017 р. 252 с.

8 Менеджмент: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» денної форми навчання / уклад.: О.В. Овсієнко. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 144 с.

9 Менеджмент: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. Спеціальності 051 «Економіка», освітніх програм «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка бізнес-підприємства», «Управління персоналом та економіка праці», «Бізнес-аналітика»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.В.Лазоренко, О.В. Гук. Електронні текстові данні. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019, 105 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

10 Менеджмент у питаннях та відповідях: навчальний посібник / А. А. Вдовічен, О.Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

11 Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет

«Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7523>.

12 Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.

13 Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

14 Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.

15 Herasymenko Y. V., Pidvalna O. G. Management (basic course): textbook. Vinnytsia: “Konsol LLC”. 2020, 240 p.

Допоміжна

1. Бараш Ю.С. Менеджмент : навч. посіб. для студентів ВНЗ залізн. трансп. Дніпропетровськ : ДНУЗП ім. В. Лазаряна, 2015. 80 с

2. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 396 с.

3. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень. Київ : Кондор, 2018. 187 с.

4. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: підручник для студ. вищих закладів освіти. Львів : Магнолія плюс, 2004. 352 с.

5. Гордієнко Л.Ю. Адміністративний менеджмент : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 214с.

6. Гуткевич С.О. Менеджмент: питання та відповіді : навч. посіб. для дистанц. навчання. Харків : Діса плюс, 2016. 940 с.

7. Дерев'янку О.Г. Репутаційний менеджмент підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : ДКС центр, 2016. 471 с

8. Завадський Й.С. Менеджмент: підручник для вузів. Київ: УФІМБ, 2015. 544с.

9 Іванова Н.С., Приймак Н.С., Карабаза І.А., Шаповалова І.В., Лижник Ю.Б. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. Посіб. / ред. Н.С. Іванова. Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. 282 с.

10. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Київ : Знання, 2006. 366 с.

11. Менеджмент громадських організацій / Балацький О. Ф. та ін. Суми «Університетська книга», 2016. 366 с.

12. Менеджмент для бакалаврів : підручник : у 2 т. / за заг. ред. О.Ф. Балацького, О.М. Теліженка. Суми : Університетська книга, 2016. Т.1 608 с. (Розділ «Основи менеджменту»)

13. Назарчук Т.В., О.М. Косіюк Менеджмент організацій: навч. посіб. Київ «Центр учбової літератури», 2016. 560 с.

14. Осовська Г.В. Основи менеджменту: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Кондор, 2003. 556 с.

15. Осовська Г.В., Фіщук О.Л., Жалінська І.В. Стратегічний менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 196 с.

16. Офісний менеджмент : навч. посіб. / Скібіцька Л.І. та ін. Київ : ЦУЛ, 2014. 616 с.
17. Снітко Є.О., Завгородній Є.Є. Основи менеджменту та адміністрування: підруч. для студ. ден. та заоч. форм навч. напряму підгот. «Менеджмент». Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка", 2010. 279 с.
18. Стахів О.Г., Явнюк О.І., Волошук В.В. Основи менеджменту: навч. посіб. / за наук. ред. док. екон. наук, проф. М.Г. Бойко. Івано-Франківськ : «Лілея-НВ», 2015. 336 с.
19. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. Київ: Академвидав, 2003. 608 с.
20. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2004. 699 с.
21. Michael H. Mescon Management. Harper & Row. 1988. 777 p.

14. Рекомендовані інформаційні джерела

- 1 Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA). URL : <https://smida.gov.ua> (дата звернення 15.05.24)
- 2 Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL : <http://rada.gov.ua> (дата звернення 15.05.24)
- 3 Головне управління статистики у Запорізькій області. URL : <http://www.zp.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.05.24)
- 4 Державна Служба Статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.05.24)
- 5 Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/portal> (дата звернення 15.05.24)
- 6 Ukrstat.org. - публікація документів Державної Служби Статистики України. URL: <https://ukrstat.org> (дата звернення 15.05.24)